

Statistik över studiestödsnyttjande 2020

Metodbilaga

CSN, augusti 2021
Dnr ADM/2021:49

The logo for CSN (Centrala Studiestödsnämnden) is located in the bottom right corner. It consists of the letters 'CSN' in a bold, white, sans-serif font, set against a red triangular background that points towards the bottom right corner of the page.

CSN

Om uppdraget

Enligt instruktionen för Centrala studiestödsnämnden (CSN) ska myndigheten redovisa statistik över studiestödsnyttjandet bland samtliga studerande inom olika utbildningsformer. Uppdraget ska redovisas senast den 20 augusti 2021.¹

CSN väljer att redovisa statistiken i form av en excel-fil med tabeller. Detta dokument är en metodbilaga som redogör för hur den lämnade statistiken har tagits fram.

Framtagning av statistiken

Samarbete med SCB

Uppdraget innebär att CSN ska redovisa studiestödsnyttjande bland samtliga studerande inom olika utbildningsformer. Då CSN saknar fullständiga uppgifter över studerande utan studiemedel har CSN anlitat Statistiska centralbyrån (SCB) för att kunna genomföra uppdraget.

Uppdraget har genomförts genom att CSN har lämnat uppgifter om studerande med studiemedel och studiestartsstöd till SCB. SCB har sedan på individnivå matchat uppgifter över studerande inom olika skolformer med uppgifterna från CSN. Det har därigenom varit möjligt att få fram statistik över studiestödsnyttjandet inom olika utbildningsformer.

Avgränsningar och definitioner

Studerande på studiestödsberättigande utbildningar

Statistiken omfattar enbart utbildningar som ger rätt till studiestöd inom de fem vanligaste utbildningsformerna: kommunal vuxenutbildning, folkhögskoleutbildning, konst- och kulturutbildningar (och tidigare år kompletterande utbildningar), yrkeshögskola (och tidigare år kvalificerad yrkesutbildning) och universitet och högskola. De uppgifter som tagits fram avser andra kalenderhalvåret 2020.

För respektive utbildningsform ser avgränsningen av populationen ut enligt följande.

Kommunal vuxenutbildning

- Studerande vid studiestödsberättigande utbildningar inom komvux.
- Följande grupper har exkluderats:
 - Studerande som till övervägande del genomfört prövning eller validering.
 - Studerande på uppdragsutbildning.
 - Personer med ofullständiga personnummer (792 personer).
- Antalet personer i populationen för andra kalenderhalvåret 2020 var 198 789.

¹ 6 § förordningen (2017:1114) med instruktion för Centrala studiestödsnämnden.

Folkhögskola

- Studerande på folkhögskolornas långa kurser som är studiestödsberättigande.²
- Följande grupper har exkluderats:
 - Studerande på uppdragsutbildning.
 - Personer med ofullständiga personnummer (910 personer).
- Antalet personer i populationen för andra kalenderhalvåret 2020 var 38 206.

Konst- och kulturutbildning (tidigare år även kompletterande utbildning)

- Studerande på utbildningar som är studiestödsberättigande.³
- Följande grupper har exkluderats:
 - Studerande på utbildningar som inte ger rätt till studiestöd.⁴
 - Personer med ofullständiga personnummer (61 personer).
- Antalet personer i populationen för andra kalenderhalvåret 2020 var 2 777.

Yrkeshögskola (tidigare år även kvalificerad yrkesutbildning)

- Studerande på studiestödsberättigande utbildningar.⁵
- Följande grupper har exkluderats:
 - Personer med ofullständiga personnummer (317 personer).
- Antalet personer i populationen för andra kalenderhalvåret 2020 var 63 325.

Högskola och universitet

- Studerande på studiestödsberättigande basårutbildning, samt studerande på grundläggande nivå och avancerad nivå.
- Följande grupper har exkluderats:
 - Personer med ofullständiga personnummer (1 431 personer).
 - Studerande på uppdragsutbildning.
 - Utresande utbytesstudenter.⁶
 - Inresande studenter⁷ (27 542 personer).

² 2016 tillkom kurstyperna extra platser allmän resp. särskild kurs. Fr.o.m. 2019 har kurstypen påbyggnadsutbildning (kurstyp 18) upphört och ingår därför inte i redovisningen.

³ Avser studerande inom utbildningar med stödformerna ”studiestöd” och ”studiestöd + statsbidrag”.

⁴ Enligt uppgift från Myndigheten för yrkeshögskolan (MYh) förekommer inte uppdragsutbildning inom utbildningsformen konst- och kulturutbildning.

⁵ Samtliga utbildningar i registret berättigar till studiestöd (uppdragsutbildning ingår ej). Fr.o.m. redovisningen av år 2020 har korta yrkeshögskoleutbildningar (med poängantal lägre än 100) tillkommit och ingår i redovisningen.

⁶ Anledningen till att denna grupp inte ingår är att det är okänt hur många som läser på studiestödsberättigande utbildningar utomlands. Någon andelsuppgift kan således inte räknas fram för personer som klassificeras som utlandsstuderande.

⁷ Inresande studenter enligt SCB:s definition avser personer som deltar i utbytesprogram vid svenska universitet och högskolor eller själva ordnar en utbildningsplats i Sverige. I den senare gruppen ingår personer som beviljats uppehållstillstånd för studier mindre än två år innan studierna påbörjats, utrikes födda som invandrat mindre än sex månader innan studiestart, samt övriga personer som saknar uppgift om svenskt personnummer i

- Antalet personer i populationen för andra kalenderhalvåret 2020 var 360 998.

Nyttjande av studiestöd

I statistiken redovisas nyttjande av studiestöd i form av andelen av studerandepopulationerna för respektive utbildningsform som har studiemedel och som andelen som har studielån. Från och med 2018 redovisas även andelen som har studiestartsstöd för studier på grundskole- och gymnasienivå inom kommunal vuxenutbildning och på folkhögskola. I den inledande tidsserien redovisas andelen beräknad med utgångspunkt i en nettosumma av studerande med de båda studiestöden.

Andelarna har beräknats genom en matchning på individnivå av uppgifter från CSN:s register mot de individer som finns med i populationen för varje utbildningsform. De uppgifter som lämnats från CSN till SCB visar vilka individer som fått studiemedel eller studiestartsstöd under det aktuella kalenderhalvåret och för vilken form av utbildning studiemedel eller studiestartsstöd har beviljats, samt om den studerande har tagit studielån eller inte. CSN överlämnade sina uppgifter till SCB och de var framtagna i början av 2021, vilket i stort sett var i enlighet med tidigare år.

För att en studerande ska räknas som studiemedelstagare i beräkningen av andelen med studiemedel/studielån krävs att han eller hon har fått studiemedel för den aktuella utbildningsformen. Detsamma gäller mottagare av studiestartsstöd. Det förekommer dock att studerande inom en viss utbildningsform endast har haft studiemedel eller studiestartsstöd för andra studier, vilket alltså innebär att de inte räknas med i grupperna studiemedelstagare eller mottagare av studiestartsstöd. Antalet personer i denna grupp särredovisas dock i statistiken.

CSN har valt att redovisa statistiken fördelat på fem olika utbildningsformer. Någon samlad redovisning som avser samtliga studerande oavsett utbildningsform görs inte. Anledningen är att en sådan redovisning skulle innebära en risk för dubbelredovisning av personer som studerar inom flera utbildningsformer. En studerande som studerat i flera typer av utbildning kan dock finnas med i redovisningen för var och en av dessa, förutsatt att hen haft studiemedel eller studiestartsstöd för utbildningen.

I statistiken redovisas även en tidsserie över studiestödsnyttjandet för åren 2010-2020. För samtliga år avser uppgifterna de andra kalenderhalvåren respektive år. För åren 2010-2019 är uppgifterna hämtade från tidigare redovisade regeringsuppdrag.⁸ Tidsserien har kompletterats med uppgifter för andra kalenderhalvåret 2020. Dessa uppgifter överensstämmer med motsvarande uppgifter som redovisas för varje utbildningsform i separata tabeller. I tidsserien redovisas andelen studerande med studiemedel⁹ fördelat efter utbildningsform, utbildningsnivå och kön.

högskolornas studieadministrativa system. Studerande på basårutbildningar räknas inte som inresande studenter förutsatt att de har ett giltigt personnummer.

⁸ Se Studiestödsnyttjande 2014, CSN rapport 2015:3, dnr 2014-100-8975, redovisningen 2016 med dnr 2015-100-9484, redovisningen 2017 med dnr 2016-100-9238, redovisningen 2018 med dnr 2018-100-1093, redovisningen 2019 med dnr ADM/2019:19 och redovisningen 2020 med dnr ADM/2020:4. Samtliga uppgifter finns publicerade på www.csn.se/om-csn/statistik/rapporter.

⁹ Från 2018 redovisas även andelen som hade studiestartsstöd för studier på grundläggande eller gymnasial nivå inom utbildningsformerna kommunal vuxenutbildning och folkhögskola.

Fördelning av statistiken efter nivå, inriktning och omfattning

Statistiken över studiestödsnyttjande redovisas fördelad efter kön och ålder för samtliga utbildningsformer. Ålder avser de studerandes ålder den 31 december 2020.

För vissa utbildningsformer fördelas statistiken efter utbildningsnivå eller utbildningsinriktning. För samtliga utbildningsformer särredovisas även studiestödsnyttjandet för heltids- respektive deltidsstuderande. En studerande kan läsa på flera utbildningsnivåer och utbildningsinriktningar, samt gå både på heltids- och deltidsutbildningar, under samma halvår. För att undvika dubbelräkningar av individer inom samma utbildningsform har därför en prioritering gjorts för att placera en individ i en kategori. För utbildningsformerna kommunal vuxenutbildning och folkhögskola redovisas även andelen med studiestartsstöd fördelat efter kön, ålder, utbildningsnivå, samt efter hel- och deltidsstudier.

Utöver fördelningen efter kön och ålder, vilken är densamma för samtliga utbildningsformer, ser fördelningen av statistiken för de olika utbildningsformerna ut enligt följande:

Kommunal vuxenutbildning

- Utbildningsnivå – grundskolenivå/gymnasienivå

Individer prioriteras till den nivå där övervägande del av studierna bedrivs (utifrån antal verksamhetspoäng under halvåret). Om omfattningen är lika prioriteras individen till den högsta utbildningsnivån.

- Omfattning – heltid/deltid

Som heltidsstuderande räknas de individer som haft en omfattning om minst 300 verksamhetspoäng under kalenderhalvåret. Individer som läste mindre än 300 poäng redovisas som deltidsstuderande.

Folkhögskola

- Utbildningsnivå – grundskolenivå/gymnasienivå/eftergymnasial nivå

Om en individ har läst på flera utbildningsnivåer prioriteras han eller hon till den högsta utbildningsnivån.

- Omfattning – heltid/deltid

Om en individ har läst på heltid och deltid under kalenderhalvåret prioriteras han eller hon till gruppen heltidsstuderande.

Konst och kulturutbildning (tidigare år även kompletterande utbildning)¹⁰

- Omfattning – heltid/deltid

Om en individ har läst på heltid och deltid under kalenderhalvåret prioriteras han eller hon till gruppen heltidsstuderande.

Yrkeshögskola (tidigare år även kvalificerad yrkesutbildning)

- Omfattning – heltid/deltid

¹⁰ Uppgifterna om konst- och kulturutbildning har sekretessgranskats. Det innebär att värden i celler som understiger 3 har ersatts med ”..” och att summeringar och beräkningar har justerats. Även celler som är beroende av sekretessmarkerade celler har justerats.

Om en individ har läst på heltid och deltid under kalenderhalvåret prioriteras han eller hon till gruppen heltidsstuderande.

Högskola och universitet

- Utbildningsinriktning – utifrån första nivån i SUN 2000 inriktningsmodul respektive basårsutbildning.

Om en individ har varit registrerad inom mer än en inriktning har han eller hon prioriterats till *en* inriktning utifrån antalet registrerade poäng. Utbildning på grundläggande och avancerad nivå har prioriterats före basårsutbildning om en studerande har läst på båda.

- Omfattning

Som heltidsstuderande räknas de individer som haft en omfattning om minst 30 högskolepoäng under kalenderhalvåret. Individer som läste mindre än 30 högskolepoäng redovisas som deltidstuderande.

Data och register

Statistiken har tagits fram genom att CSN har lämnat uppgifter till SCB som sedan har matchat uppgifterna mot andra register och bearbetat materialet.

CSN:s uppgifter är hämtade från studiestödets informationssystem (STIS). CSN har tillhandahållit följande uppgifter¹¹ avseende andra kalenderhalvåret 2020:

- Personnummer
- Studiehalvår (h2 2020)
- Skolform¹²
- Studiebidrag¹³
- Studielån¹⁴
- Studiestartsstöd¹⁵

SCB:s uppgifter är hämtades från följande register (registerägare inom parentes):

- Komvux: elever, kursdeltagare och utbildningsresultat (Skolverket)
- Folkhögskolan vår- och hösttermin (SCB)
- Konst- och kulturutbildningar (MYh)
- Yrkehögskoleutbildning (MYh)
- Universitets- och högskoleregistret (SCB)

¹¹ Antalet studiemedelstagare i det material som lämnats över till SCB överensstämmer inte exakt med uppgifter i CSN:s statistikpublikationer. Den främsta orsaken till detta är att uppgifterna har tagits fram vid en annan tidpunkt jämfört med annan statistik.

¹² Motsvarar de fem olika utbildningsformer som omfattas av statistiken. I uppgifterna har det markerats om den studerande har fått studiemedel eller studiestartsstöd för respektive skolform eller inte.

¹³ En fil där samtliga personer i materialet hade studiebidrag.

¹⁴ I filen med uppgifter om studiebidrag har det noterats om den studerande hade tagit studielån eller inte andra kalenderhalvåret 2020.

¹⁵ En fil där samtliga personer i materialet hade studiestartsstöd.

- Registret över totalbefolkningen (SCB)